

H I T E L

NEMZETPOLITIKAI SZEMLE

1943. JÚLIUS

VIII. ÉVF. 7. SZÁM

A HETVENÖTÉVES HORTHY MIKLÓS

KÜLÖNÖS MELEGSÉGGEL ÜNNEPELTE az egész ország Kormányzó Urunk hetvenötödik születésnapját. Az ünneplésből részt kért a tisztelet, mely az első magyar embert megilleti és a szeretet, megbecsülés és ragaszkodás, mellyel a nagy magyar család a hetvenötéves családfőt körülveszi.

Horthy Miklós kormányzásában csodálatosan egyesül a kormányzói erély a patriarchalis kapcsolatnak azzal a közvetlenségével, mely az igazi magyar vezetőt mindig összefűzte azokkal, akiknek sorsa gondjaira volt bízva. A magyar nemzet magáénak érzi őt, vérében, ösztöneiben, egész egyéniségében, ösztönösen érzi, hogy mindazt, ami a magyarban érték, az Ő személye testesíti meg: a nemes egyszerűséget és a belső értékektől sugárzó méltóságot, a férfias bátorságot és a szenvedélyeken uralkodó józanságot, a test acélosságát és a lélek nemességét, a kormányozni tudó erélyt és a családfő nemes gondoskodását, a becsület nemes veretét és az igazságsósság minden uralkodó parancsát.

ORSZÁGLÁSÁNAKGAZDAG ESEMÉNYEI s mindig lényegre-tapintó, tömör megnyilatkozásai közül ragadjunk ki néhányat, hogy egyéniségének melege, emberi és kormányzói nagysága még tisztábban álljon előttünk.

A hadsereg felbomlása után Kenderesre tért, földet túrni. »Túrjuk a földet, mert imádjuk« – ezek az ő szavai. Nem sokáig. Kötelességvállalása nem hagyja nyugodni. »Nem hallgathatom a fű növést Kenderesen – mondá –, mikor Szegeden a magyar géniusz bontja ki szárnyát egy második honfoglalásra.« Szegedre megy tehát s megteremti a magyar nemzeti hadsereget. S amikor a miniszterelnök, Károlyi Gyula gróf lemond, mert Clemenceau megtagadja a segítséget a bolsevisták ellen, Horthy Miklós az egyetlen, aki bízik a magyarság erejében, sőt, miként Zrínyi, egyedül abban bízik. »A küzdelmet feladni nem szabad, – mondotta a minisztertanácson –, bizzunk abban, hogy a magyar nép fel fog ébredni: ez lesz majd az erők és nem a francia segítség.«

S miben hisz elsősorban? A magyar népben. Szegedről a Dunántúlra megy, az ország egyetlen megnemszállt területére s toborzó felhívásában a magyar néphez fordul:

»Magyar földművesek! Elsősorban hozzátok fordulok! Ti vagytok az ország ereje, mert Ti álltok legközelebb a magyar földhöz, amelyből minden erőnk fakad. Ti vesztettetek a legtöbbet és Ti menthettek meg mindent.

A magyar középosztálytól elvárom a legjobb példát. Elsőnek kell sietnie a zászló alá.

Vezetője a népnek csak az lehet, aki vezet áldozatkészségben. A Ti együttes munkátok egy jobb jövőnek záloga. A Dunántúl ma Magyarország utolsó őrbástyája, honnan egy új honfoglalás indul ki: a nemzeti eszme indul győzelemre a nemzetközi hazugságok ellen.«

Ime: egy toborzó felhívásban egész kormányzati program. Építés a nép ősi erejére és ösztöneire, hivatkozás a középosztály kötelességeire s meghatározása a kiválasztás elvének: vezetője a népnek csak az lehet, aki vezet áldozatkészségben. Végül pedig meghirdetése az új gondolatnak, mely később az egész Európán uralkodik, meghirdetése a harcnak, mely a nemzeti eszmét viszi győzelemre a nemzetközi hazugságok ellen.

FELHÍVÁSÁRA A NÉP megindul, de nem indul meg, nem hallgat el az elvakult, önző, a nemzet céljait nem néző botor politikai szenvedély. »Aki ma széthúz ebben az országban, aki ma még ezekben a kritikus napokban is önérdeket akar szolgálni, azt verje meg az Úristen« – fakadt ki keserűen Szegeden.

1938-ban, midőn a politika hullámai újra magasra hágtak, egy rádióbeszédében ismét leszögezi álláspontját:

»Súlyosan vét hazája ellen mindenki, aki ezekben az időkben az egységet megbontva, széthúzásra izgat és a nemzet boldogulása helyett önző érdekből a maga egyéni érvényesülését keresi. Egyszer már megmutattuk 1919 után, hogy a rendbontó elemektől meg tudjuk tisztítani hazánkat és nemzetünket és most is biztosíthatom az országot, hogy abból, amit akkor tudtunk, nem felejtettünk el semmit sem. Én csak magyar célkitűzéseket ismerek és csak törvényes eszközöket ezeknek a céloknak elérésére.«

Magyar célok és törvényes eszközök. A magyar öncélúság és a magyar alkotmányosság a pillérei kormányzásának. Többször hangoztatja, hogy »mi, magyarok, szabadságszerető nép vagyunk: nem is tudnánk élni szabadság nélkül. A szabadság biztosítéka pedig az alkotmány.«

A magyar történelmi mult s e történelmi multnak tanulságai elevenen élnek Benne. »Pazarolták a magyar vért – kiált fel egyik beszédében –, akkor is, amikor erre nem volt szükség.« »Én sohasem akartam, – mondja máshelyt – és nem akarom, a jövőben sem fajomat fejjelem a falnak vinni. Eleget pocsékolták a magyar vért a multban, eleget omlott ez a vér ezer éven át a nyugati keresztény kultúra védelmében. Ezért vagyunk, sajnos, olyan kevesen, pedig 500 évvel ezelőtt ugyanannyi magyar élt a világon, mint angol.«

ELSŐSORBAN KATONA. De a katonának abból a legkülömb fajtájából való, aki a célt és az eredményt nézi. A honvédelem a fontos, a hadsereg csak eszköz; a végső eredmény a fontos, nem a pillanatnyi siker. Távolba néz, mert évezredes katonamult biztonságát és öntudatát érzi vérében.

Ő hirdette meg a nemzeti eszme honfoglaló harcát a nemzetközi hazugságok ellen. De féltékenyen őrködött, nehogy ez a nemzeti eszme elvesse önön lényegét: magyar mivoltát. A magyar nemzeti eszme csak magyar lehet s ha átveszi más nemzetek eszmevilágát, ha felolvad azokban, egyaránt megszűnik magyarnak és nemzeti eszmének lenni. A magyar nemzeti eszmét megtartotta azon az úton, melyet a magyar mult, a kereszténység alapigazságai és az emberi lélek örök törvényei köveztek évezredek számára járhatóvá.

SZÜLETÉSÉNEK HETVENÖTÖDIK ÉVFORDULÓJA alkalmából minden magyar ember szívéből a hála és a reménység érzése száll felé. A háláé, hogy kiemelte nemzetünket a trianoni mélységekből s elindította az új honfoglalás nagy művét. S a reménységé, hogy ezt a nagy művet – Isten akarata és rendelése folytán – be is fogja fejezni.